

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja trisopna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 251.

V Ljubljani, v sredo 3. novembra 1886.

Letnik XIV.

Govor kneza Liechtensteina

v državnem zboru dne 26. oktobra o carinski in trgovinski zvezi.

Visoka zbornica! Poprimem se takoj poslednjih besedi gospoda predgovornika, ki je grajal, da se je carinski in trgovinski zvezi dala prednost pred drugimi postavami državne pogodbe.

Takoj, ko se je zvedelo, da bo carinska in trgovinska zveza med pogodbenimi predlogi prvo mesto zavzemala, vzbudila se je tukaj opozicija proti tej vrsti sporeda. Navidezno nekako opravičeno se je ugovarjalo, češ, to je narobe svet! Saj tudi ni dvoma, da se bomo razgovarjali o raznih točkah, kojih vsebina še le kasneje ob priliki družih postavnih načrtov na vrsto pride. Mi se bomo toraj najprvo pečali z obliko, potem še le z vsebino — to se nam lahko očita — ter si bomo dali že okvir delat, še preden se je čopič v prvo omočil za slikanje podobe. Tu bi se dalo ugovarjati, da je postavodajalstvo dostikrat podobno kiparju, ki si najprvo trden kalup — če tudi prazen — postavi, kamor še le pozneje vlije postavno vsebino, kjer taista dobi pravo podobo za vstrajno bodočnost. Dalje bi se tudi še dalo ugovarjati, da nismo nikjer vezani na spored, po katerem naj se postave delajo in pretresajo, temveč je to vse odvisno od okoliščin, posebno ako gré za postave, ktere naj ob enem stopijo v veljavo. Prav tako smo postopali nedavno pri razpravah o zavarovanji proti nezgodam, če prav se to zavarovanje dostikrat opira na zavarovanje za slučaj bolezni, ktero so še le v obrtniškem odseku razpravljali. Saj to je resnica, ktere ni treba prikrivati, da so druge nagodbine točke, kakor recimo davek na sladkor, bankni predlog, carinske tarife v zvezi s težočami, kakoršnih se pri tolikanj zamočanem delu, kakor je nagodba med dvema tako velikima skupinama, kot sta Avstrija in Ogerska, skoraj ni mogoče izogniti.

Nikakor ne bomo toraj zaradi tega najprvo obravnavali carinske in trgovinske zveze, kar so tudi na Ogerskem storili, ker bi bili morda v kaki zadregi, ali pa da bi si kaj časa pridobili. O ne, za to imamo vse druge vzroke. Ne bom silil v veliko politiko, toda toliko naj se mi pa vendar-le dovoli

opomniti, da so silno resni dogodki, ki jih v poslednjem času na Balkanu opazujemo, nekako svari avstrijskim narodom, da naj bodo edini, da ne bomo le na znotraj trdni, ker smo na evropski straži proti iztoku, temveč da bo naša jakost tudi inostranstvu znana in to zaradi miru. (Prav dobro! na desni.) To, gospoda moja, je politični vzrok, da začnemo najprvo s carinsko in trgovinsko zvezo.

Še bolj nas pa k temu silijo narodnogospodarski vzroki. Jaz mislim, da gmotne razmere med obema državama polovicama nikakor ne smejo dolgo nejasne ostati. Sicer smo pa že imeli čas, gospoda moja, kjer so si bile narodnogospodarske razmere jako v nasprotju. Bil je čas, kjer so imeli ogerski poljedelski pridelki po vsi zapadni Evropi pot odprto, naša industrija je pa tedaj še jako jako potrebovala podpore. Danes je to drugače. Varstveno-carinska politika zapadno-evropskih držav je tako razvita, da je izvoz ogerskih poljedelskih pridelkov na vse strani jako omejen.

Toda če bi prav zamogli te narodnogospodarske meje premagati, bi vendar-le izvoz ogerskih poljedelskih pridelkov mnogo trpel zaradi silne konkurence iz Amerike, Rusije in celo iz Avstralije in Indije, ktere vse s svojimi pridelki evropske trge kar poplavlja. Jaz menim, da se bližamo dobi, v kteri bomo morali pridelovanje našim potrebam primerno omejiti. Jaz mislim, da se bodo morali Ogri s tem zadovoljiti, da bodo nas s svojimi preobilnimi pridelki zakladali, mi jih bomo pa za to z izdelki naše industrije oblačili in pa z orodjem jih bomo preskrbovali. Mislim, da nam bo tako vsem pomagano.

Ob tej priliki bi rad, če bi trgovinski minister ktero zinil; časniki so nekaj o njegovi izjavi gledé proste trgovine prinašali, kar pa mislim, da niso prav umeli.

Sedaj, gospoda moja, pridem pa h predlogu samemu.

Tiste male točke, po kterih se ta postavni načrt loči od sedanjih razmer, so vseskozi zboljšave njegove. Gospoda moja, jako koristno je, da se do-loči v članu IV. obrok za odpravo prostih luk v Trstu in na Reki. S tem se bodo vlade prisilile, da bodo ročneje izdelavale, kar je po dotičnih lukah še

potrebne. Trst se bo novih razmer že navadil ter bo v svojem domoljubju že prenašal tiste žrtve, ki se bodo naložile mestnemu povžitku nekterih reči. Za to bo dobil pa jako lepo odškodovanje v velikih zgradbah, ki mu jih bo država v ondašnji luki izdelati pomagala. Član XI. gmotno sedanjih odnosajev gledé razdelitve povračil sladkornega davka prav nič ne spreminja, pač pa zlaščuje v vsakem oziru zaračunovanje. To je toraj na vsak način zboljšava.

Član XII., na podlagi kterega se ima sestaviti komisija, ki se bo pečala z uravnavo naše valute, ktera, če se posreči, bo dobila ime „avstro-ogerska veljava“, so od mnogih strani jako ironično napadali. Je že mogoče, da bomo s tem članom prav tako smolo imeli, kakor tisti rimski pesnik, ki je še neporojenega praunuka Avgustovega opeval kot ustanovitelja zlatega veka proroško o njem govoril: „Tu Marcellus eris“. (Ti boš kakor Marcel.) To je vse mogoče, toda pričetek plačevanja v gotovini je tako imeniten za državni kredit, da tudi ta član smatram za zdatno zboljšavo postave.

(Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 3. novembra.

Notranje dežele.

Deželni zbori se bodo menda splošno sklicali dne 10. decembra — če je res, — kar se po časnikih piše. Izjemo bo delal le česki deželni zbor, ki se bo sošel že konec novembra. Opravila bo povsod veliko, časa za zborovanje pa jako malo, ker ga bo državni zbor zaradi predstoječe pogodbe z Ogersko vsega za-se porabil. Vsled tega bodo deželni zbori letos samo do Božiča zborovali, ker se kmalo po praznikih začne zopet državni zbor. Poglavitno delo jim bo menda določitev deželnega budgeta, vse drugo treba bo preložiti na priložniški čas. Posebno važnih reči letos tako ni rešiti, da bi težko na nje čakali in če bi tudi bile, nam ne pomaga veliko, ker se skoraj vsaka reč tako reši, kakor si je ljudje ne želijo. Kdor ne verjame, premišljuje naj lanske debate in končni ukrep gledé prisilne delavnice, slovenskega gledišča in dr.

LISTEK.

Spomini iz potovanja po Gornje-Stajarskem.

(Dalje.)

Enaka pregraja loči nadgrobno kapelo tudi od stranske ladije, le da stukature tukaj ne morejo segati po zidu, kakor po srednji ladiji. Vhod v kapelo zapirajo železna, pozlačena in sila umetalno kovana vrata. V kapeli stoji med oknoma velikansk sarkofag iz belega, rudečega in črnega marmorja. Ob vsakem voglu sarkofaga kleči en angelj iz belega marmorja; delajo se, kakor bi hotli krsto dvigniti. Na pokrovu pa ste ležeči podobi nadvojvode (v beli vojni opravi) in njegove soproge iz belega marmorja. V vznožji in ob zglatvi držita po dva angelja grba obeh rajnih.

Mavzolej ima na sprednji strani proti apsidi tudi altar in kot nastavek mu služi oljnata podoba, predstavljajoča spremenjenje Gospodovo. Sliko ob-

robljajo bogate, bujne stukature; enako je tudi vse svodovje z rebri vred prebogato okrašeno z raznovrstnim lišpom in težko je iz popisa si povzeti jasno podobo, ako človek z lastnimi očmi ne vidi vse te čarobne krasote.*) Stene so vseskozi ozaljšane z oljnatimi slikami; med temi se zlasti hvalijo slike štirih evangelistov na slopovih. Prosta gladka polja, ki se raztezajo med rebri na križnih svodih, so olepšana s presnimi podobami, ktere predstavljajo vnebovzetje Marijino.

Znani so trije umetniki, ki so to krasno in duhovito delo dovršili. Ti so: slikar Teodor Gysius iz Mantove, graditelj in kipar Aleksander de Verda in pa kipar Sebastian Carlon, ki je izgotovil sarkofag. Zidanje te nadgrobne kapele stalo je po „Hurterji“ 15.564 gld.; za tedanje čase ogromna

*) „Mittheilungen der k. k. Central-Commission“ so prinesle l. 1881 natančnejši popis mavzoleja Karola II., ki je pojasnjen tudi z dvema slikama. Kogar zanima, ga lahko prebere, pa nikomur ne ometam, da si bode pridobil jasno in popolno sliko tega umetverca. Popis vedno precej za resnico zastaja, zato: pojdi in poglej!

svota. Delala se je 20 let. Združena je tu dragocena tvarina s krasnimi oblikami in sila bogatimi lepšavami. Po sodbi izvedencev se more meriti s prvimi deli svoje vrste. Marmor, bron in stukature; presnate in oljnate slike in kipi, vse je združeno v plemenito celoto vkljub temu, da je deloma prebujno in preobloženo. Lep umetalen biser obiskovalca veselo iznenadi, ki v takem odročnem kraju tolike krasote gotovo ne pričakuje.

Je pač ljubeznjiv in redek spominek iz one dobe nesrečne reformacije, ktera je veliko umetelnih del porušila in vničila, a novih staviti in stvarjati ni znala. Spominek tudi meni ljubeznjiv in drag, ker tukaj, na grobu zvestega, delavnega katoličana spominjal sem se obilnih dobrot, ktere je, reči smem, tudi naše ljudstvo, naš ljubi narod slovenski prejel po tem vladarju, po njegovi blagi soprogi in sinu njegovem. Trikrat daroval sem v mavzoleji daritev sv. maše s hvaležnim srcem, da je Bog malo, pogosto zatirano, a dobro ljudstvo slovensko rešil zmot luteranskih; da mu je poslal v odločilnem trenutku može, ki so stali, kakor skale neomahljivo

Delegacije, ki se začnajo, kakor že povedano, jutri (4. t. m.), bodo letos zelo zanimive, ker pričakuje se, da bode tudi svitli cesar in kralj kaj spregovoril o Bolgariji. Gotovo bodo grofa Kalnoky-ja o dogodkih na Balkanu interpelovali in prisiljen bode kaj odgovoriti na to.

Avstrijska gospodarska zbornica je 30. p. m. odbrala odsek, za nagodbo. Izvoljeni so: knez in kardinal Gangelbauer; knezi: Cartoryski, Metternich, Schönburg, Thurn-Taxis, Windischgrätz; grofi: Belcredi, Franc Coudenhove, Falkenhayn, Montecucoli, Revertera, Leo Thun, Vodzicki; baroni: Konrad, Helfert, Reinelt, Hye; vitez Beck, Dumba, dr. Habietinek, opat Karol, vitez Miklosich, Moser. Predsednik odseku je Kardinal Gangelbauer, namestnik knez Schönburg. Ob konci seje je proglasil ministerski predsednik Taaffe, da se državni zbor odredi.

Hrvate je nedavno objavljeni proračun madjarske državne polovice za leto 1887 popolnoma poparil. Kar so sploh še nãd imeli za zboljšanje narodnega gospodarstva, so vse vničene, ker je zadosti jasno, da se pri tolikem deficitu, s katerim bodo imeli Madjari bodoče leto računati, ne dá prav nič storiti. Madjari so jim sicer v renunciju marsikaj obetali, pozabili pa so naznaniti poroka za izvršbo. Sedemnajst milijonov je zopet določenih za založbo železnice (investicije, t. j. za zgradbo in podporo železnice) in ne jeden krajcar ne bo prišel od vsega tega Hrvatoma na dobro. Tiszova vlada pravi, da mora začeti štediti in misli začetek na Hrvaškem napraviti. Toda, kar bo ondi prihranila deželi na škodo, to in pa še trikrat več izmetala bo pa onstran Drave, na madjarskih tleh za neplodne zgradbe železnice in druge take reči. Hrvaškim poslancem v Budapeštu bi vsled tega ne ostajalo drugega, kakor objavljenega proračuna ne sprejeti, kar bi izvestno morali storiti, če bi še kaj srca imeli za domovino, za katero Tiszova vlada na zboljšanje narodnega gospodarstva niti krajcarja nima. Sedaj-le se bo pokazalo, ali so pristasi tako zvane hrvatske narodne stranke v resnici narodni ali pa so le madjarski hlapci, kar jim svet očita.

Telegram, ki smo ga objavili konec tedna o **ogerskem budgetu** za novo leto 1887, je pač menda vsem očel odprl, da je madjarska država podobna voz, ki ga neznosna teža po klanec navzdol žene in ni nikjer ne cikle in ne kake druge zavore, s katero bi se grozna in nevarna vožnja vstavila. Kakošen bo pri tem diru konec, tudi ni težko vganiti. Voz se v takem položaji navadno potare ali prevrne, blago in druga tovarna vrednost se razbije in porazgubi, ter voznik in z njim tovariši bolj ali manj poškodujejo, da, tudi lahko smrtno pobijejo. Glejte, prav taka kaže ogrski deželi. Državni primankljej je od leta do leta neugodnejši. Sedanji znaša po zgoraj navedenem telegramu že celih sedem milijonov in 900.000 goldinavjev več, kakor lansko leto (nekako 15 milijonov). Kako dolgo bo sploh to trajalo, da bodo Madjari dolg leto na leto kopičili? Prav nič več časa, kakor le toliko, dokler bo hotel Rothschild še kaj dati in dokler ne bo razprodal ogrskih državnih obligacij. Kedar bo pa mož s temi na varnem, takrat bodo v Budapeštu nekaj doživeli, s čimur v primeri je bil dunajski polom leta 1873 meseca maja igrača! Obžalovanja vredno je pri vsem tem le to, da ker imamo skupni denar, bomo polom kolikor toliko tudi pri nas čutili, enako tudi žalostne nasledke znabiti bolj, kakar si danes marsikdo domišlja. Finančni krogi, ki so v tem podučeni, trdijo, da se še dve leti vtegne vleči, kakor je, potem je pa polom neizogibljiv. To v Budapeštu tudi že čutijo, ter jih od kraja že sedaj mraz po udih stresa. Finančni minister grof Szapary se je pa pri sestavi novega budgeta menda tako prehladil, da se misli takoj iz javnosti umakniti, kakor hitro bo sedanji budget v državnem zboru rešen. Da mu služba finančnega ministra pod tako neugodnimi okoliščinami preseda, je lahko verjetno.

Vnanje države.

Nered v **Bolgariji** ne dela le preglavice evro-

pejskim velevladstvom, ampak tudi prav posebno zadeva sosede Bolgarske, Srbe in Rumunce. V pravi zagati so posebno Rumunci; ako bi se okupacija vršila, iskala bi pota preko Rumunije, ako ne bode Rusija raje ubrala morske poti preko Varne in Burgosa. Na vsak način bode Rumunija prva okusila vojskine nadloge, ako pride do okupacije. Še bolj vznemirjena kakor Rumunija, je pa Srbija. Bolgari in Srbi se ozirajo na narodno gibanje v Macedoniji in Stari Srbiji. Te dežele so sicer še turške, a vsaka omenjenih držav ozira se s poželjivim očesom na nje. Bolgari so bolj delavni, kakor Srbi, in tudi po zadnji srbsko-bolgarski vojski narod bolj simpatuje z Bolgari, kakor s Srbi. V Belemgradu se bojé, da bi Bolgarija, ako pride zopet pod nadoblast Rusov, ne segla po Macedoniji. Od samostalne Bolgarije se naidejajo, da se bode lahko s Srbi porazumela, Bolgarija bi zasedla Tracijo, Srbija pa severno Macedonijo, tako bi se sedaj pripravili na dedščino bolnega moža! Med Srbijo in Grško že neki od lani obstoji taka pogodba, Grška bi dobila južno Macedonijo in Epirej, Srbija pa severno Macedonijo in severno Albanijo. Med bolgarskim vladarstvom in Srbijo so sicer prijateljski odnošaji, a stvari v Bolgariji niso vredjene niti stalne, na nje toraj se ne more naslanjati.

Bolgarsko sobranje se je toraj pričelo, kar smo včeraj v dotičnem telegramu objavili. Kraj zborovanja je Trnovo, kjer se je sošlo 450 poslancev; med temi je bilo 76 pristašev opozicije. Otvorjenja sta se izmed ptujih zastopnikov vdeležila samo angleški in laški. Avstrija, Nemška in Francoska so svojim diplomatskim agentom prepovedale v Trnovo na sobranje oditi. Turški zastopnik Gadban paša je po naročilu svoje vlade vložil ugovor proti vdeležitvi iztočno-rumelijskih poslancev. Dragoman (tolmač) ruskega konzulata v Ruščuku prišel je tudi v Trnovo na sobranje, pa se je moral takoj obrniti in iti, kajti Kaulbars ga je telegrafično domu poklical. Izmed kandidatov objavlja se do sedaj v uradnih krogih največ ime danskega princa Valdemarja, ki je z ruskim in angleškim dvorom v najbližjem sorodstvu. Pravijo, da ga Angleška na prazni prestol vsiljuje. Rusija ga po najnovejših sporočilih ne mara, ali zato ne, ker je carinji v sorodu ali zaradi tega ne, ker ga Angleži priporočajo, ni nikjer povedano; izvestno bo poslednje resnično. Iz Petrograda se še celó čuje vest, da bi se iz ruskih parnikov pred Varo stoječih takoj začeli vojaki valiti, kakor hitro bi si Bolgari princa Valdemarja za kneza volili, ter bi celó poslance jeli razganjati. Take so sedaj razmere v nesrečnej Bolgariji. Vedno je bolj očitvidno, da ni več daleč dan, ko jo bo Rusija zasedla, kar se bo tako-le zgodilo. Sobranje bo na vsak način volilo in kakor vse kaže kakega kandidata, ki Rusiji ne bo po volji, naj bo že tisti Valdemar ali kdo drugi. Rusija ga ne bo priznala, ker sploh nobenega neče priznati, ker sobranje samo smatra za nepostavno. Kakor hitro pa bode Bolgari kneza izvolili, rekla bo Rusija, da je to preziranje carove volje in se mora dežela zaradi tega zasesti. Avstrija, Nemčija in Francija to že čutijo in so prav zaradi tega svojim zastopnikom rekly, da ni treba tje kaj hoditi, da se ne bo moglo reči, da sobranje odobravajo; ob enem jim pa kasneje, kedar bo Rusija Bolgarijo zasedla, in se nobena izmed vseh treh ne bo za Bolgare potegnila, ker se neče Rusiji protiviti, ne bo mogel nihče očitati nedoslednosti.

Obče znano je, da Garašaninovo ministerstvo v **Srbiji** ni priljubljeno; navadno pravijo, da zaradi unanije politike, ker se bolj naslanja na Avstrijo, kakor na Rusijo. Po drugi strani se pa trdi, da unanja politika pri tem nima nič opraviti, marveč Garašaninovo ministerstvo zato ni priljubljeno, ker hoče vladati samooblastno. Za časa kneza Miloša je tako vladanje že bilo na pravem mestu, a sedaj pa ne gré absolutno vladati. V Srbiji je sedaj veliko mož evropejsko vzobraženih, a ti pa le z nejevoljo prenašajo tako vladanje. Kralj Milan se je že pogajal z Rističem, da bi le-ta prevzel ministerstvo, a iz tega ni bilo nič, češ, da Avstrija tega ni dovolila.

Ta govorica je bila neosnovana, vzrok neporazumljenja je bila le notranja politika. Verjetno je, da je stavlil Ristič kralju take pogoje, kakoršnih kralj ni mogel sprejeti, potem se je pa trdilo, da je Avstrija zabranila Ristič-evo ministerstvo. To je pač gotovo, da Avstrija nima rada, da bi se v Srbiji godilo tako, kakor v Bolgariji; Avstriji na korist pa bi ne bilo, ko bi podpirala ministerstvo, katero v Srbiji ni priljubljeno.

Pruska vladna komisija za **Poljsko** je kupila 45.000 oralov poljske zemlje za 6 milijonov mark, da se bode tam Nemei naselili. Komisija razpolaga še z 9-4 milijonov mark. Pri takih okoliščinah se je komaj naidejati vspeha od poljske banke; delnice, ktere je izdala, prodajajo se slabo. Izdali so zaradi tega razglas na Poljake, ki prebivajo v Galiciji in Rusko-Poljskem, da bi kupovali delnice te banke in s tem ohranili poljski živelj na Poznjanskem.

V **Parizu** obravnavajo posamezne paragrafe šolske postave kar brzo, levica vse potrdi, kar je bilo nasvetovanega; predlogi in nasveti desnice se ne sprejmó, ugovori se ne poslušajo, niti nihče na nje ne odgovarja, „časa nočejo tratiti“. Učitelj sme postranske službe opravljati, samo cerkvenih služeb ne. Vlada imenuje učitelja, nadzoruje in plačuje ga, popolnoma je nje orodje. „Proste“ verske šole ima odpraviti okrajni šolski svet, v njem bode deset po vladi imenovanih udov, načelnik takemu svetu bode prefekt (načelnik okraja). Ta šolski svet bode imel disciplinarno oblast nad šolami. Minister Goblet, ki ima zagovarjati postavu, nasprotuje sam sebi, sedaj pravi: nočemo vere odpraviti iz šole, a drugikat zopet: vera se ne sme podučevati v šoli; šola je neutralna, ali ni protiverska. A učiti ima spiritualno (dušeslovno) državno pravo, ki je starejši, kakor krščanstvo, kajti učil ga je že Plato in Aristotelej. Ker je krščanstvo državi nevarno, toraj le nazaj na paganske čase.

Irska vstrajnost se tudi sedanjega namestnega kralja, generala Bullerja, ni vstrašila. „United Ireland“ pozivlje vse irske zakupnike na boj, spominjajoč jih, da je konec tistega časa, v katerem Ircem ni bilo drugega usojeno, kakor trpeti, ter da je prišla doba hudega boja, kjer se bo treba postaviti mož proti možu, če si hočejo sploh položaj zboljšati. Unijonisti so že pol leta na krmilu in do sedaj niso še niti koraka storili na zatiranje irske narodne lige. Krepkeja kot kedaj poprej je ta in vedno bolj odločna. Liga se ne zmeni veliko za vse načrte sedanje vlade, ki je pri svojem nastopu toliko obljubovala, spolnila pa ni prav nič. Da je to res tako, se lahko vsak sam prepriča. Pravi vzrok temu je pa iskati v tem, ker se Ircem bojé. Zadosti daleč so že s svojo vstrajnostjo, ker so vlado tako daleč pripravili, da se jih bojí, če tudi ima še moč siliti jih. Navduševanja je Ircem potreba. Če bodo pa s silo res vse dosegli, je pa jako dvomljivo. Bolj pametna zdí se nam politika Gladstonova, ki se opira na opreznost. Vsak čas ima svoje ljudi in tudi na Angleškem prišli bodo danes ali jutri drugi možje na krmilo, ki bodo za zatiranje Irce več srca imeli, kakor pa sedanja vlada.

Kdo bi si bil mislil, da ima narednik (Feldwebel) v **Španjski armadi** toliko vpliva, kakor ga ima mož v resnici. Včeraj smo poročali, da je sedanji kabinet 1200 podčastniških služeb odpravil, ker so jih večinoma rogovileži in puntarji zavzemali. Sagasta je namreč od kraljice prav odločno zahteval, da mora z naredniki nekaj storiti, če hoče v bodoče mir imeti. Po daljšem posvetovanji sklenili so vse te službe opustiti, izvzemši one pri orožnikih in financarjih. Dne 28. oktobra je kraljica dotični ukaz podpisala, da se ima vseh 1200 narednikov vsakovrstnega orožja takoj prestaviti iz redne vojske v rezervo. Ob enem se morajo pa tudi tako prestaviti po državi, da bo prišel vsak k rezervnemu oddelku kakega ptujega polka. Da pa ne bodo preveč škode imeli, dali so jim kot narednikom pri rezervnih četah službovajočim nekaj boljšo plačo in pa pravico, da se smejo vpisati v kako častniško šolo, kedar bi hotel ravno častnik postati, na kar bo zopet

na straži ter vkljub nezmernim zaprekam smatrali za svojo pravo dolžnost z vso močjo zvesto varovati dragoceni zaklad sv. katoliške vere, katero naj dobri Bog v svoji neskončni milosti vedno ohrani Slovencem!

Zapustimo sedaj cerkveno stavbo in le kratko se pomudimo pri samostanski zgradbi. Poslopje je velikansko. Zidano je v podobi trapéza. Na vzhodni strani tega trapéza prodira cerkev samostansko zidovje in cerkvena fasada gleda na dvorišče. Daljša vsporedna stran tega zidovja, ki ima dvojno nadstropje z lepimi zračnimi sobami in dvoranami — imenujejo jo prelatura — meri po dolgem dobrih 150 metrov. Cel samostan s cerkvijo vred oklepa zidovje s štirimi stolpiči na oglih. Spomina vredno je lepo križno hodišče, zidano v eno nadstropje. Tišči se na južni strani cerkve in ena stran kvadrata meri 32 metrov. Svodne kape so prenovljene in okraski na njih kaj primerno slikani. Samostansko poslopje je zares velikansko, le škoda, da je zadnjih sto let, ko je bilo vse zapuščeno, sila veliko trpelo; trpelo ne le po vremenskih neizgadah, marveč prav veliko

tudi po vandalskem počenjanji njegovih lastnikov.*) Da le en izgled tega vandalizma omenim, naj opominim, da so nekdanjo krasno, veliko obednico avguštinskih kanonikov spremenili v prostor za vso mo-goče šaro. Ta obednica imela je strop sila lepo obložen z lesenimi ploščami in ta lepi strop so trgali ter z njim peči kurili; le nekaj malega sledu je še ostalo.

Veliko sem že pisal o cerkvi Sekovski in deloma o samostanu, a z notranjim samostanskim življenjem se nismo še nič seznanili. Čas je, da tudi o tem nekoliko spregovorim.

Red, ki sedaj v samostanu prebiva, je red benediktinski; pač večini prijaznih čitateljev, ki so me do semkaj spremljevali, nepoznan. Kranjska benediktincev nikdar ni imela. Bili so pa v Gornjem Gradu na Spodnjem Štajarskem od zgodnjih časov (l. 1140) do ustanovitve Ljubljanske škofije, ko je bil njihov samostan s posestvom vred tej škofiji

*) Do leta 1883 bil je samostan lastnina „Radmeister-Communität-e“ v Vordernbergu.

vtelesen. Ustanovnik jim je, kakor že ime kaže, sveti Benedikt (480—543).

Leta 1880 so vsi njegovi sinovi z veliko slovesnostjo obhajali 1400letnico rojstva svojega patrijarha. Na čelu samostana v Sekovi je nadopat, ki je ob enem nekaj poglavar cele Beuronske kongregacije, broječe 4 samostane, med kterimi so tri opatije. Ti so: opatija Beuron-Sekova, ki se šteje za eno; dalje opatija Maredsous v Belgiji in opatija Emavs v Pragi; slednjič imajo še v Erdington-u priorat. Cela ta provincija šteje nad 200 menihov. Ti benediktinci Beuronske kongregacije so reformirani in se strogo držé prvotnih pravil, ktere je dal sv. Benedikt. Obleka njihova je črn talar, nad kterim nosijo patri še črn škapulir in širok plašč. Gostoljubnost je ena najstrožjih dolžnost, in pravilo ukazuje, da morajo tujca kot Kristusa sprejeti. In res je prijaznost in postrežljivost njihova tolika, da se morajo gostu prikupiti. Opat mora skrbeti za vse potrebe svojih podložnih, in ker bi si morala vsaka opatija sama preskrbeti, kar potrebujejo njeni prebivalci, zato nahajamo med njimi delavce vsake vrste.

lahko vsak pri redni vojski služboval, to se vé da le pri ptujem polku, ali pa lahko vsak zahteva civilno službo, kakoršna mu je primerna. Velik vpliv narednikov na moštvo dá se iz tega razlagati, ker te vrste podčastniki navadno po celo življenje za narednika služijo in je moštvo popolnoma odvisno od njih.

Meja med Turško in Črnogoro še sedaj ni določena. Na brzojavni nalog Djevad paše je odpotoval drugi turški zastopnik za določevanje meje v Cetinje. Iz tega se sklepa, da bodo iz nova poskušali to stvar vrediti. Videti je, da je sultan na zahtevanje ruskega poslanca v Carigradu izdal strog ukaz, da se ta stvar vendar enkrat zvrši.

Izvirni dopisi.

Iz Poljan nad Loko, 2. novembra. Že 26. sept. t. l. je šel nek slaboumen fant, 34 let star, od tod v Leskovicu. Na poti je zašel v Cirkno na Primorskem. Sedaj okrog hodi in ne zna nazaj. 5. okt. ga je nekdo videl v Šmariji pod Ljubljano. Ker je včasih, kadar ga kdo razjezi, nevaren, se s tem prosi, da se mu pot od postaje do postaje nazaj v Poljane pokaže. Sam ne more nazaj, ker zna le malo govoriti. V farovž nazaj, v Zavrh ali besedi Šmarna gora še dosti razločno izgovori. Obraz ima podolgast, lase rumenkaste, od 5 tednov sem, kar je iz doma, je najbrž obraščen. Ko je šel od doma, je bil čedno oblečen s sivkasto letensko obleko. Na očeh se mu pozná, da je slaboumen. Ako ga kdo vpraša: kako se piše, dá odgovor — dobro, pa vendar tudi vé, da se Anton Mele piše. Kdor mu pot nazaj pokaže, bo storil dobro delo, ker revež ne zna prositi, gotovo večkrat strada.

Iz Gorice, 30. okt. Dvojno imenovanje, kakor je že tudi „Slovenec“ naznanil, daje tu povod k mnogovrstnim opazkam in govorjenji. Imenovanje je to prečast. gospoda A. Jordana za prošta, in čast. g. A. Črva za spirituala Goriške nadškofije.

Ko je bila ustanovljena Goriška nadškofija leta 1752 po razdeljenji akvilejskega patrijarhata, je plemenita rodbina Codellijeva vložila plačo za ustanovljenje Goriške proštije ter si pridržala za vse čase pravico izvoliti novega prošta. Volila je vselej najpred duhovnike iz lastne rodovine; ali, če teh ni bilo, druge znance in rodovini znane ali prijazne osebe. To pa, kakor je znano, od privatnih patronov ne gré vselej strogo po zasluženji, ampak so tudi druge okoliščine za patrona merodajne. Zato se je marsikterim še čudno zdelo, da je bila spraznjena proštija še razpisana, ker je bila že prej javna skrivnost, kdo bo to službo „sine cura“ dobil.

Preč. g. A. Jordan, sedanji prošt, (sin gimnazijalnega profesorja Filipa Jordana) bil je rojen na Dolenjskem l. 1845. Omenjeni gospod je bil izrejen že po očetovem stanu bolj v nemški kulturi, dasiravno kot dolgoletni ud družbe sv. Mohora tudi slovenski precej dobro zna. Bil je vedno izgleden duhovnik in tri leta tudi začasen spiritual v semenišču. Čudno je le, da je službo sprejel, čeravno so še trije drugi najbolj zaslužni in učeni duhovniki (med temi dva doktorja sv. pisma) naše škofije, vsi starejši od njega, za to mesto prosili. Menda prav zaradi tega se je vnel siten prepir zaradi pravice do mitre.

Če prav Sekovska opatija še ni popolnoma urejena — še le dobra tri leta je, odkar so iz Nemškega pregnani Beuronski benediktinci ta zapuščeni samostan kupili in se tu naselili — nahajamo vendar že razne stroke zastopane. Da imajo krojače in čevljarje, se ume samo ob sebi. Imajo pa tudi svoje kovače, mizarje, strugarje, kiparje i. t. d., ki skrbé za vse potrebno in molče delajo marljivo cel božji dan, darujoč Bogu svoj trud. Nedavno vstopil je tudi nek slovenski mizar v ta samostan in je sedaj ondi v noviciatu. Seveda imajo svoj vrt, polje, travnike in gozde in krasno gospodarsko poslopje, kakoršno se le redko vidi in ktero je med vsemi zgradbami v dolgem času zapuščenosti najmanj škode trpelo.

Daljna njih dolžnost je molitev. S posebno slovesnostjo opravljajo svoje dnevne molitve (brevir), ktere molijo skupno v koru in sicer večinoma pevaje.

(Dalje prib.)

Obžalovati je le, da so se tega predmeta postalili židovski in liberalni listi (N. Fr. Pr., i. dr.) ter ga obdelujejo v pohujšanje po svoji brezobzirni židovski navadi.

Tem bolj pa nas je razveselilo imenovanje č. g. A. Črva za semeniškega spirituala. Rojen je bil l. 1846 v Koritnici na Tominskem, toraj rojen Slovenec. Posebno nadarjen, je vse šole dokončal z veliko odliko. Dasi jako vzgleden duhovnik, je bil do sedaj le bolj v skromnih službah. Je pa posebno izvrsten pridigar in spovednik, kar je dokazal zlasti na Sveti Gori, kjer je služboval blizu 7 let (le tri mesece manj). V resnici se mora pripoznati, da je on s svojo marljivostjo in z drugimi vred veliko pripomogel k novi povzdigi in boljsemu obiskovanji Svetogorske božje poti. (Spisal je tu tudi prelepo knjigo: „Sveta Gora in zgodovina te božje poti“. Gorica 1883.) Velečastiti gospod je namreč tudi slovanski jezikoslovec ter govori več jezikov. Zatoraj to imenovanje veseli vse poštene duhovnike Goriške nadškofije, le kak lahonski je z glavo zmajeval ali tudi besedičil.

Ad vocem „lahonski“ naj tu dostavim, da „generatio ista“ je res čudna, bodisi že duhovska ali neduhovska. Rod neduhovski — gotovo Vam je znano, kako postopa hinavsko in krivično z Slovenci in oziroma tudi Nemci — kako izdajalsko proti Avstriji je tudi občno znano — toraj pustimo ga pri miru, predružačili ga tako ne bomo. — Žalibog, da so tudi duhovniki laški tako krivičnega mišljenja. Tako n. pr. sem nektare slišal, ki so se jezili, da je izvrstni duhovnik, g. Črv spiritual postal, ker je — Slovenec. Nekteri taki srakoperi bili bi celó pripravljeni to imenovanje z raznimi spletkami preprečiti, naj bi bilo mogoče. Neki lahonski duhovnik, ki je bil na dveh slovenskih farah župnik, je o imenovanji g. Jordana rekel: Basta, da le kak Slovenec ni prošt. Mogoče — kar pa za gotovo ne vem — da zato že leta dni ni razpisano prazno mesto stolnega vikarja, ker se bojé, da bi tega ne zasedel kak Slovenec, dasiravno znajo in so tudi zmožni laški pridigovati večinoma vsi duhovniki slovenskega rodu. Na Goriškem je blizu 200 duhovnikov slovenske narodnosti in le nekako 100 laških in vendar taka oholost in tako postopanje, dasiravno so skoraj vsi slovenski duhovniki zmožni laškega jezika, laške pa lahko sošteješ na prstih obeh rok, da bi bili zmožni tudi slovenščine. Taka Vam je tu na Goriškem in sploh v Istri „enaka pravica vsem narodnostim“.

Domače novice.

(V katoliški družbi) bode prihodnjo nedeljo 7. t. m. tombola. Začetek je ob 1/2 6. uri zvečer. K obilni vdeležbi so vabljeni udje.

(„Glasbene Matice“) redni občni zbor je bil v soboto pred Vsemisvetimi. V odbor so voljeni gg.: Fr. Ravnikar, predsednik; Franjo Drenik, podpredsednik; Josip Paternoster, tajnik; Srečko Stegnar, blagajnik; dr. Bleiweis-Trsteniški, Fajgelj, dr. Ferjančič, Simon Gregorčič, dr. Gros, Juvanec, Razinger, Starec, Ant. Svetek, Šušteršič, Valenta, Vencajz, Žirovnik in Žagar, odborniki.

(Za „Narodni dom“) podaril je blagosrčen narodnjak, ki neče, da bi se njegovo ime po časnikih raztrojilo, zdatno svoto 1000 gold.

(Za kolero) umrlo je v prisilnici do sedaj osem prisiljencev, bolnih je pa menda več nego še enkrat toliko in se bolezen še vedno širi. Velika sreča, da jo ni še drugod po Ljubljani, kajti po pravici rečeno, je Ljubljana gledé sanitetnega kordona, s katerim se druga mesta zavarujejo, prosta, kakor srenjski pašnik. Pač gre le božji previdnosti hvala, da kolera še ni jela po mestu daviti, ne pa zaprtemu pokopališču na Vseh svetnikov dan. Včeraj se je bila pri c. kr. deželni vladí enkéta zbrala na posvetovanje, kaj bi bilo storiti, da se kolera ne razširi po mestu in med drugimi prisiljenci. Vdeležili so se enkéte gg. deželni predsednik baron Winkler, gremij deželne vlade, cesarski svetnik g. Murnik, župan Grasselli, ter deželna odbornika Vošnjak in Deschmann.

(Zgradbinski konsorcij) Kamniške železnice poslal je slovenskim državnim poslancem spomenico s prošnjo, da pripomorejo odstraniti poslednje zapreke, ki še ovirajo zgradbo te železnice že v bodočem letu.

(Dijaška kuhinja v Ptui) je meseca oktobra ubogim dijakom 490 porcij razdelila ter 73 gld. 50 kr. stroškov imela. Na novo so darovali sledeči čč. gg.: Klemens Šalamún, župnik v Šent-Vidu, 10 gld.; Matija Wurzer, župnik v Rušah, 5 gld.; Ivan Kapler, kaplan v Rušah, 2 gld.; dr. Ferjančič v Ljubljani, 2 gld.; Ivan Čagran, kaplan v Špitaliču, 1 gld. Slava vsem dobrotnikom! Nadaljne milodare vsprejema Benedikt Hrtiš, gvardijan v Ptui.

(Izneveril) je 1000 gld. sirotninskega denarja Matija Zührer, c. kr. sodnijski kancelist v Celji in je pobegnil. V Gradci se je pa sam javil redarski gosposki. Denar je jemal iz depozitne blagajnice s pomočjo ponarejenih pobotnic že od leta 1879 semkaj.

Razne reči.

— † Msgr. Lakat, poprej škof v Bazileji (Basel), nadškof i. p. v Damsette, in v poslednjem času apostolski administrator v kantonu Tessinu, je umrl 30. oktobra v Balerni. Leta 1863 je postal škof v Bazileji. Ko so ga od tam pregnali framasoni, živel je 22 let zunaj te škofije. Pred poldrugim letom je na željo sv. očeta prevzel administracijo v kantonu Tessinskem, dokler ga ni smrt poklicala iz tega sveta.

— Vojaški grobi na vojaškem pokopališču v Budapeštu na Vseh vernih duš dan. Z ozirom na to, da so se meseca maja zaradi venčanja grobov, kjer je pokopan Hentzi in tovariši, začeli neredi v Budapeštu, stalo je pri vходу osem policistov na konjih in nekaj vojakov. Vojaki so venčali grob generala Hentzija in nadporočnika Alnoh-a. Potem so pa kar tiho se razšli, ogibali so se vsacega večjega shoda, tudi niso imeli govorov na grobeh.

— Četrtr milijona so ukradli tatovi posestniku Geigerju v Terezinu v Banatu. Kovaški pomočnik je našel na cesti v Bajmok razbito blagajnico. Policija je našla raztresene vse vrednostne papirje in med njimi še 615 gld., 270.000 gold. so tatovi odnesli. Roparji so zvezali štiri kočijaže Geigerjeve; kolesa pri vozu so pa ovili s kavčukom, da ni ropotalo. To je morala biti cela družba tatov.

— Spomini. 3. novembra l. 1584 je umrl sv. Karol Baromej, kterege god katoliška cerkev jutri praznuje. Komaj 22 let starega izvolil je papež Pij IV., njegov stric, za kardinala ter mu kmalo potem podelil nadškofijski sedež v Milanu. (Kdor ima papeža za strica, postane lahko škof, se je reklo.) A Karol Baromej je bil pa tudi vreden vse te časti, ker bil je zvest delavec v vinogradu Gospodovem. Mnogo je deloval v Tridentinskem zboru za povikšanje sv. cerkve; sklepe tega zbora izpeljeval je najzvestejše v svoji lastni škofiji Milanski. Spisov njegovih v latinskem jeziku je 5 debelih knjig največe oblike (folio). Že čez 26 let po njegovi smrti ga je papež Pavel V. svetnikom božjim prištel. — 3. november l. 361 je dan smrti cesarja Konstancija, sinu Konstantina Velikega, kteremu je bil naslednik Julian odpadnik. — 3. november je pa tudi rojstni dan protestantskega pisatelja, umoslovca in slovničarja Gustava Schillinga. Slovil je tudi v godbi.

— Ubogi Pasteur! Tudi on je zapadel zavisti, ktera ga je hotela takoj ob vse zasluge pripraviti, kar si jih je mož pridobil z ozdravljanjem takih nesrečnih ljudi, ki so jih popadli stekli psi ali stekli volkovi. Povod tej zavisti je bil slučaj, da je nekaj tistih popadenih umrlo. Kje pa je zdravnik, da bi mu nihče ne umrl? Sicer je pa število tistih oseb tako majhno, da niti govorjenja ni vredno. Do sedaj se je takih ljudi pri njem oglasilo 1650. Od teh jih je umrlo le 19, in sicer 8 Francozov izmed 1009, in 11 Rusov izmed 182. Ruskih bolnikov je bilo 50 popadenih od steklih volkov, 122 pa jih je bolehalo za pasjo steklino. Od prvih jih je umrlo 8, od poslednjih 3. Razven teh je bilo pri Pasteurju iz Avstrije 15, iz Ogerske 25, iz Laške 105, iz Angleške 59, iz Španije 58, iz Belgije 42, iz Severne Amerike 18 in iz Brazilije 2 in izmed vseh teh ni nihče umrl. Toraj Pasteurjevo ozdravljevanje stekline nikakor ni sleparija, temveč umetnost, ki bo še marsikomu pomagala, kar Bog daj!

Telegrami.

Dunaj, 2. nov. Povod smrti pri delavcu Palečku, ki je v nedeljo tukaj umrl, bila je prava azijaška kolera, kakor je to dokazala preiskava.

Budapešt, 2. nov. V poslednjih 24. urah zbolele so 4 osebe za kolero, umrle pa tudi 4. (Od kar se bliža dōba delegacijam, v B. vedno manj ljudi kolera pobira — razume se, da le uradno! Vr.)

Niš, 3. nov. Bolgari so zapustili Bregovsko okolico, kakor ste se to bolgarska in srbska vlada dogovorili.

Umrli so:

29. okt. Jurij Štore, prisiljenec, 41 let, Pristavske ulice št. 4, driska. — Ana Terček, delavčeva žena, 60 let, Gradaške ulice št. 12, Marasmus.

31. okt. Jožef Gruber in Janez Traxler, prisiljenca, oba v Pristavskih ulicah št. 4, za drisko. — Anton Tomažič, delavčev sin, 19 mes., Ulice na Grad št. 11, jetika. — Franca Zakrajšek, učiteljica, 34 let, Gradišče št. 10, jetika. — Marija Kranjc, železniškega čuvaja hči, 16 mes., Cesta na južno železnico št. 1, božjast. — Jovana Zdešar, hišnega posestnika, hči, 13 mes., Stari trg št. 12, božjast.

1. nov. Rozalija Černič, knjigovodjeva hči, 18 let, Rimska cesta št. 19, hiba srčnih klopcov. — Katra Grinthal, učenka 10 let, Kongresni trg št. 16, pljučnica.

2. nov. Karol Stadlman, prisiljenec, 37 let, Poljanski nasip št. 50, driska. — Marija Jasenc, gostija, 75 let, Koldvorske ulice št. 24, Marasmus.

V bolnišnici:

29. okt. Janez Jagodic, kolar, 44 let, jetika.

Tuji.

1. novembra.

Pri **Matiču**: C. Henke, tovarnar s soprogo, z Dunaja. — Pitschl, Hochmuth, Schiffler in Weisner, trgovci, z Dunaja. — Julij Pauhan, trgovec, iz Kaadana. — Bahofschitz, trgovec, iz Linca. — vitez Dukan, c. k. uradnik, iz Celja.

Pri **Stonu**: F. Matauschek, c. k. vladni svetnik, s soprogo, z Dunaja. — L. Adler, glavni nadzornik, z Dunaja. — Zukermandl in Kimpel, trgovca, z Dunaja. — Ferdinand Vestner, nadporočnik, z Dunaja. — Fr. Rudersmidt, kr. ogerski poročnik, iz Szegeda. — Ernest Krištof, nadporočnik, iz Ključa. — Karol Karrass, trgovec, iz Brna. — Leop. Baron, trgovec, iz Grada. — Vilh. Haas, c. k. vladni uradnik, iz Grada. — Avgust Haus, zasebnik, iz Maribora. — Albin Michelin, zasebnik, iz Litije. — Josip Starič, c. k. sodnijski adjunkt, iz Litije. — Ant. Bianchi, veleposestnik, s soprogo, iz Ajdovščine. — Nossal in Coen, trgovca, iz Trsta. — Dam. Bazzalt, zasebnik s soprogo, iz Reke. — Anton Sperl, uradnik, iz Reke. — Malek in Nausa, nadporočnika, iz Ljubljane.

Pri **Bavarskem dvoru**: Pavel Gruber, potovalec, iz Stuttgarta. — Filip Steinmann, potovalec, iz Grada. — Otilija Roitz, zasebnica, iz Celja. — Janez Strehovec, zasebnik, iz Notranjskega.

Pri **Južnem kolodvoru**: Janez Mallner, zasebnik, iz Kranja. — Miha Medved, posestnik, iz Svile.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	744-34	+ 1-2	sl. zap.	megla	
1. 2. u. pop.	743-40	+ 5-6	brezv.	jasno	0-00
9. u. zveč.	744-02	+ 0-4	brezv.	jasno	
7. u. zjut.	744-89	+ 1-0	brezv.	megla	
2. 2. u. pop.	744-51	+ 4-8	sl. zap.	megla	0-90
9. u. zveč.	745-87	+ 2-6	brezv.	megla	

V ponedeljek lep dan. Srednja temperatura 2-4°C., za 4-9° pod normalom. V torek skoraj ves dan jako mokra megla. Srednja temperatura 2-4°C., za 4-2° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

3. novembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	83 gl. 55 kr.
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	84 " 75 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	114 " 15 "
Papirna renta, davka prosta	101 " 10 "
Akcije avstr.-ogerske banke	872 " "
Kreditne akcije	283 " 90 "
London	124 " 95 "
Srebro	" " "
Francoški napoleond.	9 " 87 "
Ces. cekini	5 " 91 "
Nemške marke	61 " 20 "

Naznanilo in priporočilo.

Udano podpisani dovoljujem si prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu naznanjati, da se moja

knjigoveznica

od 10. maja t. l. nadalje nahaja na sv. Petra cesti št. 6, nasproti gostilne pri „Avstrijskem cesarju“.

Priporočam se vsem, da me v novem stanovanju podpirati blagovolijo, kakor so me do sedaj. Skerbel bodem naročnikom vselej naglo in dobro postreči. Priporočam se prečastiti duhovščini za prevezovanje „Missale Romanum“, „Brevirjev“ in vseh družih liturgičnih knjig; učiteljem in čitalnicam za vezanje šolskih in knjižničnih knjig; uradnikom in županijam za vezanje uradnih knjig. Vnanjim naročnikom pripravljem sem pri večjih pošiljках povrniti vožne ali druge stroške. Ljubljanskim naročnikom pa, katerim čas ne dopušča zaradi oddaljenosti tu sem priti, pridem ali pošljem sam po delo, naj mi le po dopisnici ali kakor si bode, naznanijo dan in uro, kdaj da pošljem, ali pridem po delo. Vedno bodem pripravljen, vsako, tudi najmanjše delo prevzeti in ga ročno izvršiti. Konečno se priporočam tudi še za galanterijska in kartonažna dela z zagotovilom nizke cene in ličnega dela.

Z odličnim spoštovanjem

Fran Dežman,
bukovec.

(15)

Izdajatelj in odgovorni urednik Matej Močnik.

Jakob Nagode, krojač, javlja tužno vest v svojem, kakor tudi v imenu svoje hčere **Uršule**, zaročene **Hinterlechner**, svojega zeta **Karola Hinterlechner-ja**, in drugih sorodnikov, da je njegova ljuba žena, oziroma mati, tašča in stara mati

Neža Nagode, roj. Marn,

po dolgi bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajočo, danes ob 2. uri zjutraj, v 76. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala.

Truplo ljube ranjke se bo v četrtek 4. t. m. ob 4. uri popoldne iz Florjanske ulice h. št. 13 k sv. Krištofu k večnemu počitku preneslo.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v mestni farni cerkvi sv. Jakoba.

Blaga umrla priporoča se vsem prijateljem in znancem v molitev in blag spomin.

V Ljubljani, 3. novembra 1886.

Najboljši

papir za cigarete

je

LE HOUBLON

Francoški izdelek

CAVLEY-a & HENRY-a v Parizu.

Pred ponarejenim svarimo!

Ta papir priporočajo gg. dr. J. J. Pohl, dr. E. Ludwig, dr. E. Lippmann, profesorji kemije na Dunajski univerzi, jako toplo in to zaradi tega, ker je jako fin, popolnoma čist, in ker nima prav nobenih škodljivih snovi primešanih. (20)

17, rue Béranger, à PARIS

Zahvala.

Vsim udeležencem pogreba mojega pokojnega, presrečno ljubljenega brata, gospoda

Janez-a Kramar-ja,

župnika Brezniškega,

v dan 29. oktobra t. l. zlasti prečastitim duhovnim sobratom, župljanom Brezniškim izrekom najiskrenejšo zahvalo. Bog plati!

Sv. Trojica pri Mokronogu, 2. nov. 1886.

Pavel Kramar,
kaplan.

Nova izdaja.

V podpisani bukvarni izšla je ravno kar nova izdaja

„Molitve,

katero naj se kleče opravljajo, po ukazu papeža Leona XIII., v vseh cerkvah svetá po vsaki tihí sv. maši.“

Obsega tudi najnovejšo invokacijo k sv. nadangelju Mihaelu. — Tiskane so molitve na prav lične podobice in veljâ 100 komadov 2 glđ.

Katoliška bukvarna

(1) v Ljubljani,
stolni trg šte. 6.

Poštne zveze.

Odhod iz Ljubljane.

V Novomestu vsak dan ob 6 zjutraj, sprejema blago in popotnike. Prostora je za pet ljudi.

V Lukovco preko Domžal vsak dan ob 7 zjutraj.

V Kočevje preko Velikih Lašč vsak dan ob 1/2 7 zjutraj.

V Kamnik vsak dan ob 1/2 5 popoldne poleti, ob 3 pozimi.

V Polhov Gradec in na Dobrovo vsak ponedeljek sredo, petek in soboto ob 1/2 5 popoldne poleti, ob 2 pozimi. Na Ig ob 1/2 5 popoldne poleti, ob 3 pozimi.

Prihod v Ljubljano.

Iz Novega mesta vsak dan ob 2 popoldne.

Iz Lukovce vsak dan ob 5. uri 25 min. popoldne.

Iz Kočevja vsak dan ob 6. uri 20 min. popoldne.

Iz Iga vsak dan ob 8. uri 30 min. zjutraj.

Iz Kamnika vsak dan ob 9. uri 5 min. dopoldne.

Iz Polh. Gradca in Dobrove vsak ponedeljek, sredo, petek in soboto ob 9. uri 15 min. dopoldne.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

priporoča naslednje novo izišle knjige:

Putschögel, Predigten auf alle Sonn- und Festtage des Kirchenjahres,

I. Jahrgang

1 glđ. 80 kr.

Brynch-Fuchs, Katechetische Predigten, I. Band

2 " 23 "

Schmid, Grundlinien der Patrologie, II. Auflage

— " 99 "

Mark, Exhorten, zunächst für die studierende Jugend, auf die Sonn- und Festtage des Schuljahres, I. Band

1 " 80 "

Prvi zvezek obsega za cerkvene praznike pripravne dogmatične, moralne in liturgične obravnave, isto tudi drugi in tretji zvezek. V četrtem zvezku bodo pa razne apologetične razprave. Da bo knjiga bolj priročna, pridjala se bota dva kazala; prvi obsegal bo govore za nedelje in praznike, drugi osnovo v abecednem redu.

Frings, Predigten über die fünfzehn Geheimnisse des hl. Rosenkranzes

1 " 39 "

Manna puerorum in sortem domini vocatorum, v usnju, z rudečo obrezo

2 " 15 "

Ob enem se priporočamo za naročila na koledarje za l. 1887, katerih je že mnogo izišlo.

Naročila na časopise in dela, ki v več posameznih zvezkih izhajajo, se točno izvršujejo.

Najhitrejšo oskrbljujemo slovstvene reči iz raznih strok in vseh jezikov. (7)

Žrebanje že meseca decembra.

KINCSEM SREČKE

à 1 glđ.

11 srečk 10 glđ. samo

Glavni dobitek v gotovini

glđ. 50.000 glđ.

10.000 glđ., 5000 glđ. z odtegljajem 20% — 4788 denarnih dobitkov.

(10)

Kincsem-srečke dobivajo se

v loterijskem bureau ogerskega Jockey-kluba: Budapešta, Waitznergasse 6.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.